NUMER SPECJALNY **12 WRZEŚNIA 2026**

POLSKA ZBROJNA

11–13 września KIELCE

Army Days

Wystawa uzbrojenia Wojska Polskiego, koncerty, parady orkiestr wojskowych, wystawy czy treningi z Marcinem Gortatem – takie atrakcje przygotowali dla Was żołnierze.

Fot. Rafał Samluk/ Combat Camera DORSZ

Spotkajmy się z żołnierzami

Wojska lądowe to najliczniejszy rodzaj sił zbrojnych w Wojsku Polskim. Ich święto tradycyjnie obchodzone jest 12 września, w rocznicę wiktorii wiedeńskiej 1683 roku. Z tej okazji spotykamy się 11–13 września w Kielcach na „Army Days".

W tych dniach specjalnie dla Was przygotowano naprawdę wiele atrakcji. Największą z nich niewątpliwie jest możliwość obejrzenia nowoczesnego sprzętu Wojska Polskiego. Swoje uzbrojenie na kieleckim Placu Wolności prezentują wszystkie rodzaje sił zbrojnych. Przyjechały tu wozy wojsk pancernych – czołgi Abrams i K2 oraz transportery wojsk zmechanizowanych – BWP Borsuk i KTO Rosomak. Nie brakuje też artylerii, zarówno konwencjonalnej (armatohaubice Krab i K9, moździerze Rak), jak i rakietowej (zestawy Homar w wersji „amerykańskiej" i „koreańskiej"). To jednak nie wszystko, bo zobaczycie również lekkie pojazdy rozpoznawcze Legwan, lekkie opancerzone transportery rozpoznawcze LOTR, pojazdy wojsk aeromobilnych Kafar Aero oraz transportery opancerzone Cougar. Natomiast wszyscy, którzy zafascynowani są dronami i wyposażeniem osobistym żołnierzy, mogą się przekonać, jak zmienił się tego typu sprzęt w polskim wojsku.

ŚWIĘTOWANIE NA SPORTOWO...

Obok tej atrakcji również nie przejdziecie obojętnie. Na tegoroczne „Army Days" przygotowano specjalną edycję Marcin Gortat Camp. Czekają tam na gości profesjonalne treningi, konkursy sprawnościowe oraz zajęcia prowadzone przez doświadczonych trenerów, a także przez najsłynniejszego polskiego koszykarza. Camp stworzony został przede wszystkim z myślą o dzieciach polskich żołnierzy w wieku 10–13 lat, które pasjonują się sportem i chcą rozwijać swoje umiejętności.

...I NA KONCERTOWO

Na obchodach Święta Wojsk Lądowych nie mogło zabraknąć również części artystycznej, czyli Festiwalu Artystycznego Wojska Polskiego. Zaczynamy już w piątek koncertem Orkiestry Wojskowej z Radomia na scenie letniej przy Kieleckim Centrum Kultury. To jednak dopiero rozgrzewka przed wydarzeniami zaplanowanymi na sobotę i niedzielę zarówno na Placu Wolności, jak i w Kieleckim Centrum Kultury. Poza koncertami orkiestr wojskowych zobaczycie tu m.in. prezentacje prac artystów sztuk wizualnych powstałych w klubach wojskowych, a także prac nagrodzonych na organizowanym corocznie Konkursie Filmów, Fotografii i Plastyki „Military Art". Wyjątkowym wydarzeniem są pokazy musztry paradnej – widowiska łączące precyzję ruchu, dyscyplinę oraz kunszt artystyczny żołnierzy-muzyków z wojskowych orkiestr.

Wielkim finałem artystycznej części „Army Days" jest niedzielny koncert w amfiteatrze Kadzielnia. Na scenie obok wojskowych artystów wystąpią: Doda, Patrycja Markowska, Stasiek Kukulski, Piotr Cugowski, Kamil Bednarek i Grubson. W ich wykonaniu usłyszycie patriotyczne i wojskowe piosenki w nowej aranżacji uwielbianego przez wszystkich płk. Mariusza Dziubka, dyrygenta i kierownika artystycznego Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Maciej Chilczuk

Władysław Kosiniak-Kamysz, wicepremier, minister obrony narodowej:

12 września, w Święto Wojsk Lądowych, oddajemy hołd żołnierzom, którzy każdego dnia stoją na straży bezpieczeństwa Rzeczypospolitej. To święto szczególne, gdyż jego data przypomina nam o jednej z najważniejszych kart w historii polskiego oręża – wiktorii wiedeńskiej z 1683 roku. Pod dowództwem króla Jana III Sobieskiego polscy żołnierze pokazali wówczas, że odwaga, dyscyplina, wyszkolenie i determinacja potrafią przesądzić o losach wielkiej wojny. Dziedzictwo wojsk lądowych jest jednak znacznie bogatsze. To tradycja drużynników spod Cedyni, rycerstwa spod Grunwaldu, husarii i żołnierzy walczących pod Somosierrą. To także pamięć powstańców narodowych, żołnierzy II Rzeczypospolitej oraz tych, którzy walczyli na frontach II wojny światowej. Dziś wojska lądowe pozostają trzonem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. To największy rodzaj naszych sił zbrojnych, odpowiedzialny za obronę terytorium państwa, bezpieczeństwo granic i prowadzenie działań w ścisłej współpracy z pozostałymi rodzajami sił zbrojnych oraz naszymi sojusznikami.

W obliczu współczesnych zagrożeń nie możemy poprzestawać na dumie z historii. Musimy wyciągać z niej wnioski. Dlatego konsekwentnie wzmacniamy wojska lądowe: zwiększamy ich liczebność, modernizujemy wyposażenie, rozwijamy zdolności rozpoznawcze, artyleryjskie, pancerne i przeciwlotnicze oraz inwestujemy w szkolenie żołnierzy. Nowoczesny sprzęt jest ważny, ale o sile armii zawsze decyduje człowiek, jego profesjonalizm, morale i gotowość do działania. Naszym celem jest budowa najsilniejszej armii w Europie. Armii zdolnej skutecznie odstraszać każdego potencjalnego przeciwnika i, jeśli zajdzie taka potrzeba, bronić polskiej ziemi.

Dziękuję wszystkim żołnierzom wojsk lądowych za codzienną służbę, trud i gotowość do obrony Ojczyzny. Dziękuję także ich rodzinom, które każdego dnia współdzielą ciężar wojskowej służby.

Fot. Anna Wolska/1 BL

Siła lądówki

Wojska lądowe przechodzą największą od dziesięcioleci modernizację. Dzięki niej staną się jedną z najpotężniejszych formacji tego rodzaju w Europie.

Po realizacji obecnie obowiązujących kontraktów Polska będzie dysponowała 726 Abramsami (na zdjęciu) i K2. Do tego dochodzą 233 Leopardy 2, co daje łącznie 959 nowoczesnych czołgów.

Ostatnie lata to czas intensywnej modernizacji wojsk lądowych. Zmianę sprzętową widać już nie tylko w podpisywanych kontraktach, lecz także na poligonach i placach ćwiczeń.

PANCERNA PIĘŚĆ

Jednym z jej symboli są Abramsy. Polska zamówiła 366 amerykańskich czołgów – 116 używanych M1A1 oraz 250 najnowszych M1A2 SEPv3. Pierwszy kontrakt został już zrealizowany, dostawy „dwójek" mają się zakończyć w tym roku. W jednostkach, do których trafiły Abramsy, ich możliwości trudno porównywać ze sprzętem eksploatowanym jeszcze kilka lat temu. „To najnowocześniejszy sprzęt, na jakim dotąd pracowałem. Doskonale wyposażony, naszpikowany elektroniką, z ogromną siłą ognia", mówi jeden z żołnierzy z 1 Warszawskiej Brygady Pancernej. Zanim rozpoczął szkolenie na Abramsach, służył na PT-91 i Leopardach 2. W amerykańskim czołgu szczególnie wysoko ocenia jakość systemów obserwacyjnych oraz zdalnie sterowany moduł uzbrojenia CROWS [Common Remotely-Operated Weapons Station], pozwalający prowadzić ogień z wielkokalibrowego karabinu maszynowego bez wychodzenia z pojazdu.

O skali zmiany jeszcze więcej mówi jednak to, że Abrams jest tylko jednym z dwóch nowych typów czołgów wprowadzanych do wojsk lądowych. Drugi to południowokoreański K2. Wszystkie 180 maszyn zamówionych w 2022 roku dotarło już do Polski. Realizowany obecnie kolejny kontrakt obejmuje następnych 180 czołgów – 116 K2GF i 64 w docelowej konfiguracji K2PL. Większość tych ostatnich powstanie już w gliwickich zakładach Bumar-Łabędy.

Po realizacji obecnie obowiązujących kontraktów Polska będzie dysponowała 726 Abramsami i K2. Do tego dochodzą 233 Leopardy 2, co daje łącznie 959 nowoczesnych czołgów. Oczywiście sama ta liczba nie przesądza o sile wojsk pancernych. Za czołgami muszą stać m.in. wozy zabezpieczenia technicznego, mosty, logistyka, amunicja i sprawny system dowodzenia. Właśnie dlatego kolejnym zakupom pojazdów bojowych coraz częściej towarzyszą kontrakty na sprzęt wsparcia.

Równie głęboka zmiana dokonuje się w artylerii, jeszcze kilkanaście lat temu utożsamianej m.in. z samobieżnymi haubicami 2S1 Goździk. Dziś podstawą artylerii lufowej stają się systemy kalibru 155 mm – polskie Kraby oraz południowo-koreańskie K9. Pod koniec 2025 roku zakończyły się dostawy pierwszych 218 K9A1. Kolejny kontrakt przewiduje 146 haubic K9PL, które mają trafić do Polski do końca 2027 roku. Równocześnie rozwijany jest Krab. Tylko umowy zawarte w maju 2026 roku w ramach programu SAFE obejmują cztery kolejne dywizjonowe moduły ogniowe Regina, czyli 96 armatohaubic wraz z wozami dowodzenia i zabezpieczenia.

O tym, jak duża jest to zmiana, przekonują się artylerzyści z 15 Giżyckiej Brygady Zmechanizowanej, którzy przesiedli się z wysłużonych Goździków na K9A1. Niedawno na poligonie w Orzyszu po raz pierwszy strzelali z nowych haubic amunicją bojową. „K9A1 Thunder jest w stanie strzelać niemal z każdego miejsca. Po dotarciu na wyznaczony punkt może od razu oddać strzał, co na 2S1 Goździk jest niemożliwe", tłumaczy por. Piotr Mnich, dowódca 3 baterii artylerii samobieżnej. Różnica bierze się m.in. z zastosowania GPS, systemu dowodzenia i kierowania ogniem Topaz oraz nowoczesnej elektroniki i hydrauliki – załoga nie musi wykonywać części procedur poprzedzających otwarcie ognia, koniecznych w przypadku Goździka. K9 pozwala też wystrzelić trzy pociski w ciągu 15 sekund oraz prowadzić ogień w trybie MRSI, w którym kilka pocisków wystrzelonych z jednej haubicy po różnych torach uderza w cel niemal jednocześnie.

Artyleria lufowa jest jednak tylko częścią budowanego systemu ognia. Do jednostek trafiają wieloprowadnicowe wyrzutnie Homar-K, oparte na koreańskim systemie K239 Chunmoo, oraz Homary-A, czyli amerykańskie HIMARS-y. W efekcie dowódcy otrzymują możliwość rażenia celów nie tylko kilkadziesiąt, ale również setki kilometrów od własnych pozycji.

PIECHOTA ZMIENIA POJAZD

Zmiana pokoleniowa nie kończy się na czołgach i artylerii. Obejmuje również pododdziały zmechanizowane, których podstawowym pojazdem przez ponad pół wieku pozostawał BWP-1. Jego następcą jest Borsuk – polski bojowy wóz piechoty wyposażony w zdalnie sterowany system wieżowy ZSSW-30 z armatą kalibru 30 mm, karabinem maszynowym i przeciwpancernymi pociskami kierowanymi Spike. Pojazd potrafi pływać, a zastosowane w nim systemy obser-

Fot. Anna Wolska/1BL

Systematycznie rosną stany osobowe wojsk lądowych.

Zmiana pokoleniowa nie kończy się na czołgach i artylerii. Obejmuje również pododdziały zmechanizowane, których podstawowym pojazdem przez ponad pół wieku pozostawał BWP-1. Jego następcą jest Borsuk – polski bojowy wóz piechoty.

Fot. Aneta Lewoń/15 BZ

Do jednostek trafiają wieloprowadnicowe wyrzutnie Homar-K, oparte na koreańskim systemie K239 Chunmoo, oraz Homary-A, czyli amerykańskie HIMARS-y. W efekcie dowódcy otrzymują możliwość rażenia celów nie tylko kilkadziesiąt, ale również setki kilometrów od własnych pozycji

wacyjne i kierowania ogniem dają załodze możliwości nieporównywalne z tymi, którymi dysponowali żołnierze korzystający z BWP-1.

Pierwsze Borsuki służą już w 15 Giżyckiej Brygadzie Zmechanizowanej. „Nasze BWP mają ponad 45 lat. Przeskok technologiczny jest więc ogromny", mówi mjr Andrzej Seweryniak z tej jednostki. Na wymianie samego pojazdu zmiana się jednak nie kończy. Współczesny pododdział zmechanizowany ma coraz więcej własnych „oczu" i środków rażenia. Bezzałogowce pozwalają obserwować teren daleko poza zasięgiem wzroku załóg pojazdów, przekazywać współrzędne wykrytych celów i korygować ogień. Inne mogą same stać się środkiem rażenia.

Taką rolę pełnią w Wojsku Polskim m.in. FlyEye, amunicja krążąca Warmate oraz systemy rozpoznawczo-uderzeniowe Gladius. Skala ich wprowadzania szybko rośnie. Tylko umowy zawarte w ramach SAFE obejmują 190 zestawów FlyEye, ponad 400 zestawów Warmate oraz 12 bateryjnych modułów Gladius. W tej samej puli znalazło się kolejnych 146 Borsuków oraz osiem kompanijnych modułów ogniowych Rak. Wszystkie te zakupy składają się na tę samą zmianę: pododdziały wojsk lądowych mają nie tylko dysponować większą siłą ognia, lecz także szybciej wykrywać przeciwnika, przekazywać informacje o jego położeniu i wykorzystywać je do rażenia.

SPRZĘT TO NIE WSZYSTKO

Równocześnie z dozbrajaniem rosną stany osobowe wojsk lądowych. Jeszcze niedawno ich trzon tworzyły trzy dywizje: 11 Lubuska Dywizja Kawalerii Pancernej oraz 12 i 16 Dywizja Zmechanizowana. Od 2018 roku formowana jest 18 Dywizja Zmechanizowana, a od 2023 roku powstają kolejne dwa związki taktyczne – 1 Dywizja Piechoty Legionów oraz 8 Dywizja Piechoty Armii Krajowej. Proces nadal trwa, a rozwój tych struktur pozostaje jednym z priorytetów Sił Zbrojnych RP.

To przede wszystkim skala jednoczesnej rozbudowy struktur i wymiany uzbrojenia wyróżnia dzisiejszą modernizację. Polska nie wymienia bowiem jednego typu czołgu, haubicy czy bojowego wozu piechoty. Buduje większe wojska lądowe i równocześnie wyposaża je w uzbrojenie nowej generacji. W efekcie powstaje jeden z największych w Sojuszu Północnoatlantyckim potencjałów do prowadzenia ciężkich działań lądowych: z setkami nowoczesnych czołgów i armatohaubic, artylerią rakietową dalekiego zasięgu, nowymi bojowymi wozami piechoty i coraz liczniejszymi systemami bezzałogowymi.

Nie oznacza to, że o sile lądówki można rozstrzygnąć poprzez proste porównanie liczby czołgów czy luf artyleryjskich. Współczesne wojska lądowe są systemem, w którym ogień, manewr, rozpoznanie, obrona przeciwlotnicza, łączność i logistyka muszą działać razem. Polska buduje właśnie takie wojska – liczne, ciężkie, nowoczesne i przygotowane do prowadzenia działań o dużej intensywności. Ten rodzaj sił zbrojnych już dziś należy do natowskiej czołówki, a wraz z kolejnymi dostawami uzbrojenia będzie tę pozycję umacniać.

Marcin Ogdowski

Abrams M1A2 SEPv3

Przeznaczony do zwalczania czołgów oraz różnego typu pojazdów opancerzonych przeciwnika, w tym bojowych wozów piechoty. To najnowszy produkowany seryjnie wariant Abramsa, wyposażony m.in. w zaawansowany system kierowania ogniem i przystosowany do wykorzystywania najnowszych rodzajów amunicji, w tym amunicji programowalnej.

DANE TECHNICZNE

Masa: w zależności od wersji oraz ilości paliwa i amunicji – około 67 t; uzbrojenie: 120 mm L/44 gładkolufowa armata, karabin maszynowy kalibru 12,7 mm, 2 karabiny maszynowe kalibru 7,62 mm; załoga: 4 osoby.

Krab

Armatohaubica przeznaczona przede wszystkim do zwalczania rakietowych, artyleryjskich oraz przeciwlotniczych systemów przeciwnika, a także jego pododdziałów zmechanizowanych i zmotoryzowanych, różnego typu umocnień i obiektów logistycznych, stanowisk dowodzenia i węzłów łączności.

DANE TECHNICZNE

Czas przejścia z położenia marszowego w położenie bojowe – około 30 s; kaliber/długość lufy: 155 mm L/52; donośność maksymalna: 40 km; szybkostrzelność: serią – 3 pociski/10 s, ogień intensywny – 6 pocisków/min przez 3 min; załoga: 5 osób.

Borsuk

Nowy pływający bojowy wóz piechoty przeznaczony do transportu sześciu żołnierzy w rejon pola walki oraz zapewnienia im wsparcia ogniowego. Uzbrojenie BWP Borsuk stanowi nowoczesny zdalnie sterowany system wieżowy ZSSW-30, który umożliwia zwalczanie nie tylko bojowych wozów piechoty i transporterów opancerzonych, lecz także czołgów przeciwnika, a nawet śmigłowców i dronów.

DANE TECHNICZNE

Masa: około 28 t; prędkość maksymalna na drogach utwardzonych: ponad 65 km/h; uzbrojenie: armata automatyczna ATK Bushmaster II kalibru 30 mm, karabin UKM-2000C kalibru 7,62 mm oraz podwójna wyrzutnia przeciwpancernych pocisków kierowanych; załoga + desant: 3 osoby + 6.

Gladius

Bezzałogowy system poszukiwawczo-uderzeniowy Gladius to technologiczny przełom w polskiej artylerii. Tworzą go dwa rodzaje bezzałogowych statków powietrznych: rozpoznawcze FT-5 i poszukiwawczo-uderzeniowe Gladius Warmate 5/10. W skład bateryjnego modułu wchodzą wyrzutnie dronów oraz wozy dowodzenia i wyrzutnie na podwoziu Warana.

DANE TECHNICZNE

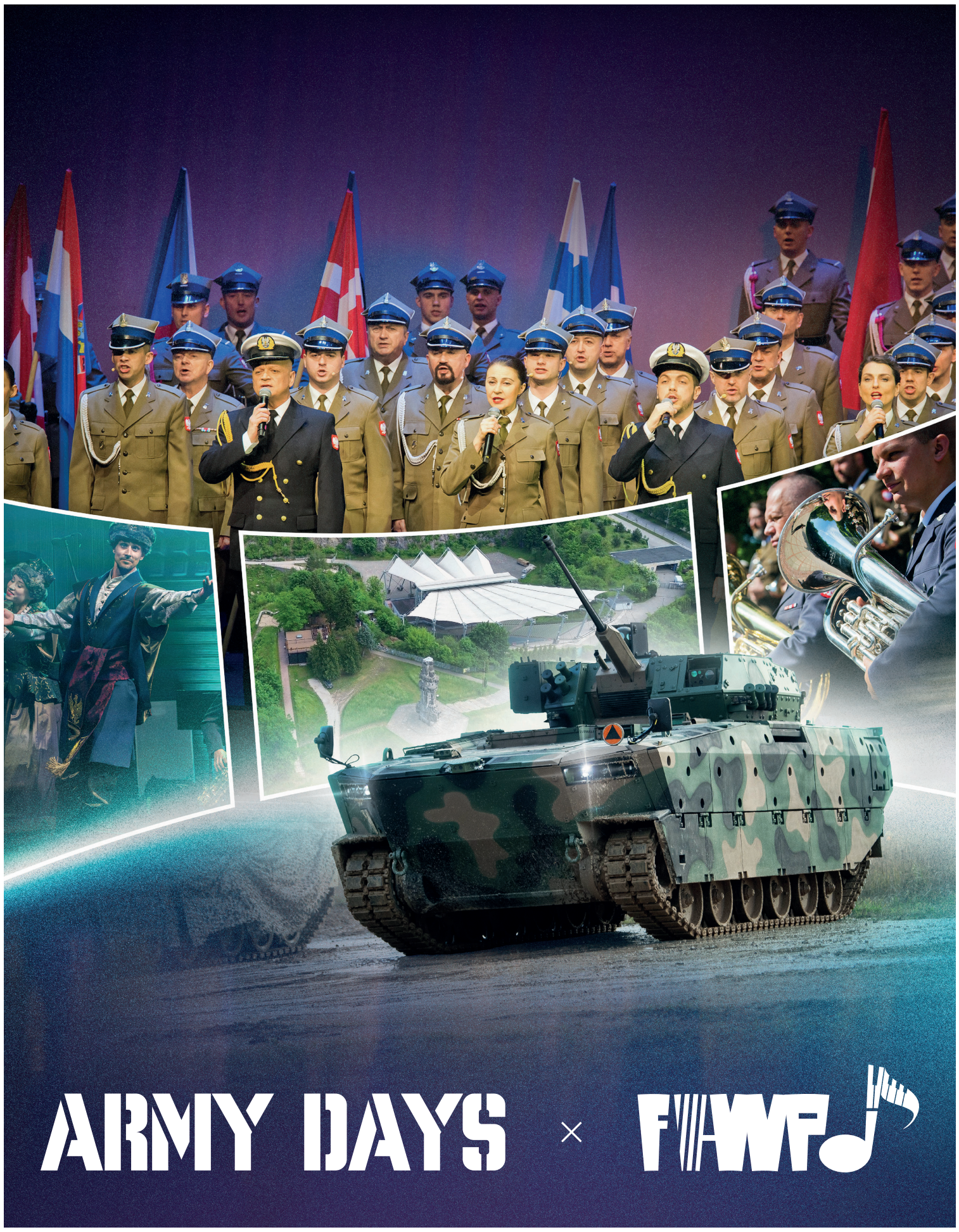
Maksymalny zasięg rażenia celów: do 100 km.

Ciężki sprzęt

System	Liczba: zakontraktowane (dostarczone)
Abrams M1A1/M1A2 SEPv3	366 (299)
K2GF/K2PL	360 (208)
K9A1/K9PL	364 (218)
Krab	306 (≥58)
Homar-K 290	(≥108)
Homar-A/HIMARS	20 (20)
Borsuk	257 (15)

Uwzględniono sprzęt zakontraktowany i dostarczony w zawartych umowach wykonawczych. Programy K2 i Borsuk zakładają docelowo pozyskanie większej liczby pojazdów. Stan na 1 września 2026 roku.

11 września 2026 roku

KIELECKIE CENTRUM KULTURY

16.30–17.30 – Filmy z Konkursu Military Art – mała scena
16.30–18.30 – Wystawa fotografii i plastyki z Konkursu Military Art – foyer
17.30–18.30 – Koncert Orkiestry Wojskowej w Radomiu – scena letnia

12 września 2026 roku

PLAC WOLNOŚCI

12.00 – Inauguracja Festiwalu Artystycznego Wojska Polskiego
13.00–14.00 – Pokazy musztry paradnej orkiestr wojskowych
15.00–18.00 – Występy artystów amatorów z klubów wojskowych
19.00–20.00 – Koncert Orkiestry Wojskowej w Świnoujściu
20.00–21.00 – Koncert Orkiestry Wojskowej w Lublinie

KIELECKIE CENTRUM KULTURY

14.00–15.30 – koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Sił Powietrznych w Poznaniu – duża scena (udział z zaproszeniami/ wejściówki)
15.30–16.30 – Filmy z Konkursu Military Art – mała scena
15.30–18.30 – Wystawa fotografii i plastyki z Konkursu Military Art – foyer

HALA LEGIONÓW W KIELCACH

godz. 13.00–16.00 – Army Days Gortat Camp, wydarzenie sportowe dla dzieci; otwarte dla widowni

13 września 2026 roku

PLAC WOLNOŚCI

12.00–13.00 – Koncert Orkiestry Wojskowej w Krakowie
13.00–14.00 – Pokazy musztry paradnej orkiestr wojskowych
14.00–16.00 – Występy artystów amatorów z klubów wojskowych
16.00–17.00 – Koncert Laureatów Festiwalu Artystycznego Wojska Polskiego

KIELECKIE CENTRUM KULTURY

12.00–13.00 – Filmy z Konkursu Military Art – mała scena
12.00–16.00 – Wystawa fotografii i plastyki z Konkursu Military Art – foyer

---

AMFITEATR KADZIELNIA

20.00–22.00
Koncert Galowy Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego – finał Festiwalu Artystycznego Wojska Polskiego (udział z zaproszeniami)

Chcesz wiedzieć jeszcze więcej?

Zajrzyj do miesięcznika „Polska Zbrojna”, na portal polska-zbrojna.pl, na kanał na YouTubie oraz do innych naszych wydawnictw: „Polska Zbrojna. Historia”, „Przegląd Sił Zbrojnych” czy „Kwartalnik Bellona”.

Nasze wydawnictwa kupisz w sklepie internetowym:

sklep.polska-zbrojna.pl

Zamów prenumeratę już od bieżącego numeru.

Ministerstwo Obrony Narodowej

POLSKA ZBROJNA

Wojskowy Instytut Wydawniczy

Aleje Jerozolimskie 97
00-909 Warszawa
tel.: +48 261 849 007
sekretariat@zbrojni.pl
polska-zbrojna@zbrojni.pl
reklama@zbrojni.pl

Druk: Artdruk
ul. Napoleona 2, 05-230 Kobyłka

polska-zbrojna.pl

WIW WOJSKOWY INSTYTUT WYDAWNICZY